

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవృథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, దశమాధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

ధృతరాష్ట్ర ఉవాచ

ఏవమేతన్మహాప్రాజ్ఞ యథా వదసి నో మునే ।

అహం చైవ విజానామి సర్వే చేమే నరాధిపాః ॥ 10-1॥

భవాంశ్చ మన్యతే సాధు యత్కురూణాం మహోదయమ్ ।

తదేవ విదురోఽప్యాహ భీష్మో ద్రోణశ్చ మాం మునే ॥ 10-2॥

యదిత్వహమనుగ్రాహ్యః కౌరవ్యేషు దయా యది ।

అన్వశాధి దురాత్మానం పుత్రం దుర్యోధనం మమ ॥ 10-3॥

వ్యాస ఉవాచ

అయమాయాతి వై రాజన్ మైత్రేయో భగవాన్పషిః ।

అన్విష్య పాండవాన్ భ్రాతృనిహైత్యస్మద్దిదృక్షయా ॥ 10-4॥

ఏష దుర్యోధనం పుత్రం తవ రాజన్ మహాన్పషిః ।

అనుశాస్తా యథాన్యాయం శమాయాస్య కులస్య చ ॥ 10-5॥

బ్రూయాద్యదేష కౌరవ్య తత్కార్యమవిశంకయా ।

అక్రియాయాం తు కార్యస్య పుత్రం తే శస్యుతే రుషా ॥ 10-6॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్త్యా యయౌ వ్యాసః మైత్రేయః ప్రత్యదృశ్యత ।

పూజయా ప్రతిజగ్రాహ సపుత్రస్తం నరాధిపః ॥ 10-7॥

అర్ఘ్వాదాభిః క్రియాభిర్వై విశ్రాంతం మునిసత్తమం ।

ప్రశ్రయేణాబ్రవీద్రాజా ధృతరాష్ట్రోఽంబికాసుతః ॥ 10-8॥

సుఖేనాగమనం కచ్చిత్ భగవన్కురుజాంగలాన్ ।

కచ్చిత్కుశలినో వీరాః భ్రాతరః పంచ పాండవాః ॥ 10-9॥

సమయే స్థాతుమిచ్ఛంతి కచ్చిచ్ఛ భరతర్షభాః ।

కచ్చిత్కురూణాం సాభ్రాత్రమ్ అవ్యుచ్ఛిన్నం భవిష్యతి ॥ 10-10॥

మైత్రేయ ఉవాచ

తీర్థయాత్రానునుక్రామన్ ప్రాప్తోఽస్మి కురుజాంగలాన్ ।
యదృచ్ఛయా ధర్మరాజం దృష్టవాన్కామ్యకే వనే ॥ 10-11॥

తం జటాజినసంవీతం తపోవననివాసినమ్ ।
సమాజగ్మర్మహాత్మానం ద్రష్టుం మునిగణాః ప్రభో ॥ 10-12॥

తత్రాశ్రౌషం మహారాజ పుత్రాణాం తవ విభ్రమమ్ ।
అనయం ద్యూతరూపేణ మహాభయముపస్థితం ॥ 10-13॥

తతోఽహం త్వామనుప్రాప్తః కౌరవాణామవేక్షయా ।
సదా హ్యభ్యధికః స్నేహః ప్రీతిశ్చ త్వయి మే ప్రభో ॥ 10-14॥

వైతదౌపయికం రాజన్ త్వయి భీష్మే చ జీవతి ।
యదన్యోన్యేన తే పుత్రాః విరుధ్యంతే కథంచన ॥ 10-15॥

మేఢీభూతః స్వయం రాజన్ నిగ్రహే ప్రగ్రహే భవాన్ ।
కిమర్థమనయం ఘోరమ్ ఉత్పద్యంతముపేక్షసే ॥ 10-16॥

దస్యానామివ యద్భుత్తం సభాయాం కురునందన ।
తేన న భ్రాజసే రాజన్ తాపసానాం సమాగమే ॥ 10-17॥

వైశంపాయన ఉవాచ

తతో వ్యావృత్య రాజానం దుర్యోధనమమర్షణం ।
ఉవాచ శ్లక్ష్యయా వాచా మైత్రేయో భగవాన్పసిః ॥ 10-18॥

మైత్రేయ ఉవాచ ।

దుర్యోధన మహాబాహో నిబోధ వదతాం వర ।
వచనం మే మహాభాగ బ్రువతో యద్ధితం తవ ॥ 10-19॥

మా ద్రుహః పాండవాన్ రాజన్కురుష్వ ప్రియమాత్మనః ।
పాండవానాం కురూణాం చ లోకస్య చ నరర్షభ ॥ 10-20॥

తే హి సర్వే నరవ్యాఘ్రూః శూరా విక్రాంతయోధినః ।
సర్వే నాగాయుతప్రాణాఃవజ్రసంహననా దృఢాః ॥ 10-21॥

సత్యవ్రతధరాః సర్వే సర్వే పురుషమానినః ।
హంతారో దేవశత్రూణాం రక్షసాం కామరూపిణాం ॥ 10-22॥

హిడింబబకముఖ్యానాం కిర్మీరస్య చ రక్షసః ।
ఇతః ప్రద్రవతాం రాత్రౌ యః స తేషాం మహాత్మనామ్ ॥ 10-23॥

ఆవృత్య మార్గం రౌద్రాత్మా తస్థౌ గిరిరివాచలః ।
తం భీమః సనురశ్లాఘీ బలేన బలినాం వరః ॥ 10-24॥

జఘాన పశుమారేణ వ్యాఘ్రః క్షుద్రమృగం యథా ।
పశ్య దిగ్విజయే రాజన్ యథా భీమేన పాతితః ॥ 10-25॥

జరాసంధో మహేష్వాసః నాగాయుతబలో యుధి ।
సంబంధీ వాసుదేవశ్చ శ్యాలాః సర్వే చ పార్షతాః ॥ 10-26॥

కస్తాన్యుధి సమాసీత జరామరణవాన్నరః ।
తస్య తే శమ ఏవాస్తు పాండవైర్భరతర్షభ ॥ 10-27॥

కురు మే వచనం రాజన్ మా మన్యువశమన్వగాః ।

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవం తు బ్రువతస్తస్య మైత్రేయస్య విశాంపతే ॥ 10-28॥

ఊరుం గజకరాకారం కరేణాభిజఘాన సః ।
దుర్యోధనః స్మితం కృత్వా చరణేనోల్లిఖన్మహీం ॥ 10-29॥

నకించిదుక్త్వా దుర్మేధాః తస్థౌ కించిదవాఙ్ముఖః ।
తమశుశ్రూషమాణం తు విలిఖంతం వసుంధరాం ॥ 10-30॥

దృష్ట్వా దుర్యోధనం రాజన్ మైత్రేయం కోప ఆవిశత్ ।
స కోపవశమాపన్నః మైత్రేయో మునిసత్తమః ॥ 10-31॥

విధినా సంప్రణుదితః శాపాయాస్య మనో దధే ।
 తతః స వార్యుపస్పృశ్య కోపసంరక్తలోచనః ।
 మైత్రేయో ధార్తరాష్ట్రం తమ్ అశపద్గుప్తచేతసం ॥ 10-32॥

యస్మాత్త్వం మామనాదృత్య నేమాం వాచం చిక్రీర్షసి ।
 తస్మాదస్యాభిమానస్య సద్యః ఫలమవాఘ్నుహి ॥ 10-33॥

త్వదభిద్రోహసంయుక్తం యుద్ధముత్పత్స్యతే మహాత్ ।
 తత్ర భీమో గదాఘాతైః తవోరుం భేత్స్యతే బలీ ॥ 10-34॥

ఇత్యేవముక్తే వచనే ధృతరాష్ట్రో మహీపతిః ।
 ప్రసాదయామాస మునిం నైతదేవం భవేదితి ॥ 10-35॥

మైత్రేయ ఉవాచ

శమం యాస్యతి చేత్ పుత్రః తవ రాజన్ యదా తదా ।
 శాయో న భవితా తాత విపరీతే భవిష్యతి ॥ 10-36॥

వైశంపాయన ఉవాచ

విలక్షయంస్తు రాజేంద్ర దుర్యోధనపితా తదా ।
 మైత్రేయం ప్రాహ కిరీరః కథం భీమేన పాతితః ॥ 10-37॥

మైత్రేయ ఉవాచ

నాహం వక్ష్యామి తేభూయః న తే శుశ్రూషతే సుతః ।
 ఏష తే విదురః సర్వం ఆఖ్యాస్యతి గతే మయి ॥ 10-38॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఇత్యేవముక్త్యా మైత్రేయః ప్రాతిష్ఠత యథాగతం ।
 కిరీరవధసంవిగ్నః బహిర్దుర్యోధనో యయౌ ॥ 10-39॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వనపర్వాంతర్గత అరణ్యపర్వణి

మైత్రేయశాపే దశమో ధ్యాయః ॥ 10 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

